

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Голова Правління закритого акціонерного товариства „Європейський страховий альянс“

В. Шевченко

2002 року

**ПРАВИЛА
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
КУЛЬТУР ТА БАГАТОРІЧНИХ НАСАДЖЕНЬ**

№ 1033

КИЇВ – 2002

ЗМІСТ

	Стор.
Терміни й визначення.	3
1. Загальні положення.	5
2. Об'єкти страхування.	5
3. Страхові ризики.	6
4. Виключення із страхових випадків і обмеження страхування.	6
5. Порядок визначення страхової суми. Страхові тарифи та страховий платіж. Франшиза.	7
6. Строк та місце дії Договору страхування.	9
7. Порядок укладання Договору страхування.	9
8. Умови припинення дії Договору страхування	10
9. Права і обов'язки сторін та відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання умов Договору страхування	11
10. Дії Страхувальника та Страховика при настанні страхового випадку	14
11. Порядок і умови виплати страхового відшкодування та перелік документів, що підтверджують настання страхового випадку.	15
12. Порядок визначення розміру збитку	17
13. Забезпечення права вимоги Страховика до осіб, відповідальних за настання збитку	18
14. Порядок вирішення спорів	18
15. Заключні положення	18
Додатки.	19

ТЕРМІНИ Й ВИЗНАЧЕННЯ

У цьому розділі наведені терміни, що використовуються в даних Правилах, і значення, в якому їх слід розуміти в контексті цих Правил.

1. **Буря** – сильний вітер, швидкість якого не менше 15, 3 метрів за секунду.
2. **Відшкодування збитку** - повне або часткове відшкодування Страховиком збитків, яких зазнав Страхувальник внаслідок загибелі, ушкодження чи втрати майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) внаслідок страхових випадків, що були обумовлені договором страхування.
3. **Вигодонабувач** – особа, на чю користь Страхувальник може укласти договір страхування і яка може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку.
4. **Вибіркове страхування** - страхування частини майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) Страхувальника.
5. **Вимерзання** – повна загибель посівів або пошкодження окремих рослин сільськогосподарської культури внаслідок дії низьких температур.
6. **Вогонь** - виникнення і розповсюдження полум'я (вогню) в місцях, спеціально не призначених для його розведення і підтримання. Під ризиком "Вогонь" розуміється виникнення збитку внаслідок знищення або пошкодження об'єкту страхування через пожежу, а також внаслідок знищення або пошкодження об'єкту страхування продуктами згоряння та заходами пожежегасіння, які вживаються з метою запобігання подальшого розповсюдження вогню.
Під ризиком "Вогонь" також розуміється збиток, викликаний безпосереднім знищенням, руйнуванням майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) внаслідок безпосереднього влучення в нього блискавки (шарового чи іскрового атмосферного електричного розряду), а саме збитки від теплової дії блискавки (включаючи збитки від спалення і уламків) та збитки внаслідок руйнівної дії на майно тиску повітря, викликаного блискавкою.
7. **Град** – частинки льоду, що випадають із крупчасто-дошових хмар у теплий період року.
8. **Договір страхування** - письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання при настанні страхового випадку відшкодувати завданні збитки в межах страхової суми, а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені терміни і виконувати інші умови договору.
9. **Збиток** :
 - 1) збитки, що були заподіяні застрахованому майну (врожаю, посівам, насадженням тощо) внаслідок страхового випадку, та такі, що підлягають відшкодуванню Страховиком;
 - 2) сам факт настання страхового випадку.
10. **Землетрус** – пружні коливання в земній корі чи верхній частині мантії, що викликають коливання земної поверхні.
11. **Зливи** – слід вважати інтенсивний, короточасний дощ, при якому випало опадів більше 30 мм за період часу менше 1 години.
12. **Зсув** – зміщення мас гірських порід вниз по схилу під дією сили земного тяжіння на більш низький рівень без втрати контакту з нерухомою основою.
13. **Ліміт відповідальності страховика** - максимальна сума страхового відшкодування, що сплачується при настанні страхового випадку; на відміну від страхової суми не пов'язаний із вартістю майна.
14. **Майно** – врожай, посіви, насадження та інші сільськогосподарські культури.
15. **Повінь** - фаза водного режиму річки, яка характеризується найбільшою водністю і значним відносно тривалим підняттям рівня води внаслідок весняного танення снігу (весняна повінь) і спостерігається щороку в один і той же сезон.
16. **Повне страхування** – страхування майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) Страхувальника на повну вартість.
17. **Позов** - вимога, що пред'являється в господарському, арбітражному чи судовому порядку особі, відповідальність якої витікає із умов договору страхування.

18. **Право регресу** - право вимоги, яке Страхувальник або Вигодонабувач має до особи, відповідальної за заподіяний збиток, яке в межах фактичних витрат переходить до Страховика, який виплатив страхове відшкодування за Договором страхування.
19. **Протиправні дії третіх осіб** – під ризиком "Протиправні дії третіх осіб" розуміється виникнення збитку внаслідок знищення або пошкодження об'єкту страхування через викрадення, навмисне підпалювання, вандалізм, хуліганство, економічний тероризм та спробу їх вчинення.
20. **Страховий ризик** - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і що має ознаки ймовірності і випадковості настання.
21. **Стихійні явища** – під ризиком „Стихійні явища” розуміється виникнення збитку внаслідок знищення або пошкодження майна через вимерзання, вогонь, бурю, повінь, зливу, град; землетрус, зсув.
22. **Страхова сума** - грошова сума, в межах якої Страховик, у відповідності з умовами страхування, зобов'язаний здійснити виплату при настанні страхового випадку. Страхова сума за договором страхування не повинна перевищувати вартість майна (врожаю, посівів, насаджень тощо), що приймається на страхування.
23. **Страхове відшкодування** - грошова сума, що сплачується Страховиком за умовами страхування при настанні страхового випадку.
24. **Страховий випадок** - подія, що передбачається договором страхування, і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування.
25. **Страховий платіж** - плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з договором страхування.
26. **Страховий тариф** - ставка страхового платежу з одиниці страхової суми за певний період страхування.
27. **Страховик** – Закрите Акціонерне Товариство "Європейський страховий альянс".
28. **Страхувальники** – юридичні особи чи дієздатні фізичні особи, які є власниками майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) на правах власності або розпоряджаються і використовують майно (врожай, посіви, насадження тощо) по Договору найму, оренди, переробки, транспортування, комісії, зберігання, застави і які уклали зі Страховиком Договір страхування майна (врожаю, посівів, насаджень тощо), відносно якого у них є певний інтерес у збереженні цього майна (врожаю, посівів, насаджень тощо), що заснований на законних підставах.
29. **Територія страхування** – територія дії Договору страхування.
30. **Франшиза** – певна частина збитку, що не підлягає відшкодуванню Страховиком у відповідності з умовами договору страхування. Франшиза за Договором страхування може бути умовною або безумовною. В разі умовної франшизи Страховик звільняється від відповідальності за збиток, якщо його розмір не перевищує франшизу. В разі безумовної франшизи відповідальність Страховика визначається розміром збитку за відрахуванням франшизи.

ПРАВИЛА ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР ТА БАГАТОРІЧНИХ НАСАДЖЕНЬ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

1.1 На підставі Правил добровільного страхування сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень (далі – Правила) Страховик укладає зі Страхувальниками Договори добровільного страхування витрат на посів чи неотримання або недоотримання врожаю сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень (далі – Договір страхування).

1.2 Згідно з цивільним законодавством України, Законом України "Про страхування" ці Правила регулюють відносини між Страховиком та Страхувальником з приводу страхування на випадок завдання матеріального збитку внаслідок пошкодження чи знищення майна Страхувальника при настанні обумовлених Договором страхування страхових випадків.

1.3 За Договором страхування Страховик зобов'язується за умови сплати Страхувальником страхового платежу при настанні передбаченого в Договорі страхового випадку відшкодувати Страхувальнику заподіяний внаслідок цієї події реальний збиток.

1.4 Страхувальник має право укласти Договір страхування на користь іншої особи (Вигодонабувача) за його згодою, а також замінити її до настання страхового випадку.

2. ОБ'ЄКТИ СТРАХУВАННЯ.

2.1 Об'єктом страхування є майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать чинному законодавству України, та пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном.

2.2 На страхування приймаються наступні види посівів (висаджування) :

- озимих зернових культур;
- ярих зернових культур;
- технічних культур;
- зернобобових культур;
- картоплі;
- овочів відкритого та закритого ґрунту;
- кормових культур;
- плодкових багаторічних насаджень плодоносного віку;
- інших сільськогосподарських культур.

2.3 Застрахованим може бути як весь врожай, так і його окрема частина (вибіркове страхування). При страхуванні всього врожаю сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень може бути укладений Договір страхування на повну вартість або в певній частині.

2.4 Об'єктом страхування, якщо це передбачено в Договорі страхування, можуть бути також майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать чинному законодавству України, в обсязі наступних витрат, які він повинен здійснити при настанні страхових випадків, а саме:

2.4.1. Витрати на заходи по запобіганню та зменшенню збитків внаслідок страхового випадку посівів сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень.

2.5. Страховик і Страхувальник укладають Договір страхування врожаю та/або посівів сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень, які переглянуті і оцінені

сторонами в порядку, передбаченому цими Правилами і законодавством України, про що складається первинний акт огляду, який є невід'ємною частиною Договору страхування.

3. СТРАХОВІ РИЗИКИ.

3.1. Страхувим випадком є подія, що передбачена Договором страхування, яка відбулася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика зробити виплату страхового відшкодування Страхувальнику (або Вигодонабувачу, згідно умов Договору страхування) за матеріальний збиток, завданий визначеному Договором об'єкту страхування, і заподіяний будь-яким з таких ризиків:

- 3.1.1. **Вимерзання.**
- 3.1.2. **Град.**
- 3.1.3. **Злива.**
- 3.1.4. **Буря.**
- 3.1.5. **Землетрус.**
- 3.1.6. **Повінь (затоплення).**
- 3.1.7. **Зсув.**
- 3.1.8. **Вогонь (пожежа).**

3.2. За бажанням Страхувальника майно може бути застраховано як від усіх, так і від окремих з перерахованих в п.3.1 ризиків.

3.3. Випадки визнаються страховими, якщо вони настали в період дії Договору.

3.4. Договір страхування укладається на випадок:

- 3.4.1. Вимерзання, землетрусу, зсуву, граду, бурі, вогню (пожежі), повені (затоплення):
 - із страхування озимих сіяних культур – після появи сходів восени (кущіння), а багаторічних сіяних трав посіву минулих років – перед входом їх у зиму, але не пізніше 01 грудня року укладання Договору;
- 3.4.2. Граду, зливи, бурі, повені (затоплення), вогню (пожежі), землетрусу, зсуву:
 - із страхування ярих зернових та зернобобових, кукурудзи, технічних, кормових культур, картоплі, висадок – після появи сходів навесні; озимих зернових – відновлення вегетації навесні; висаджених – після їхнього приживання.

4. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.

4.1. Якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, не підлягають страхуванню :

- 4.1.1. Посіви культур, що висіваються на зелене добриво або пасовищне використання.
- 4.1.2. Врожай природних сінокосів.
- 4.1.3. Врожай підпокровних та безпокровних багаторічних трав.
- 4.1.4. Врожай та посіви сільськогосподарських культур, які висівались Страхувальником три останні роки підряд, але жодного року від них не отримано врожаю через повну загибель (знищення);
- 4.1.5. Врожай сільськогосподарських культур, посів яких проводився насінням не районуваних сортів в даному регіоні.
- 4.1.6. Посіви і врожай сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень плодоносного віку, які не розміщені в зоні офіційного землевпорядкування.
- 4.1.7. Багаторічні насадження, по яким Страхувальник протягом трьох років, що передували страхуванню, не одержував врожай або густина їх менше 70 % необхідної кількості дерев (кущів) на 1 га, що підлягають списанню з балансу у зв'язку з плановою

реконструкцією і викорчовуванням, природним відмиранням, псуванням та інше, вражені хворобами, шкідниками рослин.

4.2. Не підлягає відшкодуванню Страховиком за цими Правилами моральна шкода, заподіяна Страхувальнику (Вигодонабувачу) внаслідок настання подій, зазначених в п.3.1 цих Правил.

4.3. Страховик не відшкодовує збитки Страхувальника (Вигодонабувача), якщо вони виникли внаслідок:

4.3.1. Вогню або стихійного явища, які трапились у таку пору року, коли за агротехнічними умовами для даної місцевості і року, врожай сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень повинен бути зібраним.

4.3.2. Прямою або побічною дією ядерного вибуху, радіації або радіоактивного забруднення, пов'язаною з будь-яким застосуванням атомної енергії та/або використанням матеріалів, що розщеплюються.

4.3.3. Різного роду воєнними діями або військовими заходами та їх наслідками, зброєю війни, а також внаслідок громадянської війни, народних заворушень і страйків, арешту або знищення врожаю сільськогосподарських культур, посівів і багаторічних насаджень на вимогу військової чи цивільної влади.

4.3.4. Пошкодження або втрати застрахованих культур в результаті настання осіннього заморозку, що трапився в звичайну для даної місцевості пору.

4.3.5. Побічних дій страхових випадків, таких як: випрівання, вимокання, виникнення хвороб.

4.3.6. Протиправних дій третіх осіб.

4.3.7. Техногенних аварій, хімічного будь-якого іншого забруднення та зараження врожаю, посів сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень та навколишнього середовища до, під час або після періоду дозрівання врожаю.

4.3.8. Ризики, що виникли до початку страхування, але були виявлені тільки після укладання Договору страхування (за винятком передбачених в п. 3.3 цих Правил).

4.4. Включення в Договір страхування перелічених в пункті 4.1 цих Правил сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень можливе шляхом встановлення додаткових умов страхування та збільшення суми страхового платежу, що повно та вичерпно обумовлюється Договором страхування.

5. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВОЇ СУМИ. СТРАХОВІ ТАРИФИ ТА СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ. ФРАНШИЗА.

5.1. **Страхова сума** за Договором страхування в залежності від обраного варіанту страхування визначається за домовленістю між Страховиком та Страхувальником:

5.1.1. **Страхова сума добровільного страхування витрат на посів** (висаджування) і вирощування сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень визначається у відповідності з документами, що підтверджують розміри планових або фактичних витрат на посів (висаджування) та вирощування сільськогосподарської культури, на підставі даних плану економічного та соціального розвитку господарства (бізнес-плану), відповідних бухгалтерських документів.

Якщо на момент укладання Договору страхування у Страхувальника план економічного та соціального розвитку (бізнес-план) не складено і не затверджено, то страхова сума за Договором може визначатися на підставі витрат, проведених господарством у минулому році в розрахунку на 1 га, помножених на загальну площу сівби (садіння) культури під урожай року, на який укладається Договір.

Страхова сума не може перевищувати загальних планових або фактичних витрат на посів, передбачених технологією вирощування врожаю тієї чи іншої культури.

5.1.2. **Страхова сума добровільного страхування неотримання або недоотримання врожаю** сільськогосподарських культур визначається в розмірі вартості врожаю, яка обчислюється шляхом множення середньої врожайності з гектара за останні п'ять років, за даними обліку Страхувальника на ціну 1 центнера продукції, що склалася за минулий рік (або за згодою сторін на заставну ціну цього виду продукції, визначену в установленому порядку), та на фактичну площу, з якої має бути зібрано врожай.

5.1.3. **Страхова сума добровільного страхування неотримання або недоотримання врожаю** сільськогосподарських культур повинна бути встановлена у межах **мінімальної або максимальної страхових сум**, але не менше 50 і не більше 70 відсотків середньої врожайності:

а) **Мінімальна** страхова сума вартості сільськогосподарських культур визначається шляхом множення вартості 1ц продукції, що склалася у Страхувальника від реалізації продукції даної культури в минулому році, на врожайність з 1 га, яка є найменшою за останні п'ять років (наприклад 35,0 ц/га; 26,7 ц/га; 24,8 ц/га; 27,5 ц/га; 16,5 ц/га) і на площу, з якої заплановано одержати врожай.

б) **Максимальна** страхова сума вартості сільськогосподарських культур розраховується виходячи із середньої врожайності з 1 га за останні п'ять років (35,0 ц/га + 26,7 ц/га + 16,5 ц/га + 24,8 ц/га + 27,5 ц/га) : 5 роки = 26,1 ц/га, помноженої на вартість 1ц продукції, що склалася за минулий рік, і на планову площу, з якої очікується отримати врожай. При цьому ставка страхового тарифу збільшується на той відсоток, на який збільшена максимальна страхова сума стосовно мінімальної. В даному прикладі - на 58,2 відсотка (26,1 ц/га - 16,5 ц/га = 9,6 ц/га : 16,5 ц/га x 100 = 58,2).

Страхова сума (мінімальна, максимальна) не повинна перевищувати вартості запланованого Страхувальником врожаю.

Страхова сума із страхування багаторічних насаджень розраховується таким же чином, але при цьому слід врахувати і площу тих насаджень, що вступають у плодоносний вік у році, на який укладається договір страхування.

5.2. Страховий платіж визначається на підставі ставок базових страхових тарифів у залежності від виду майна (врожай, посіви, насадження тощо), зазначеного в заяві Страхувальника, застрахованих ризиків та ймовірності настання страхового випадку, розміру страхової суми. Розміри базових страхових тарифів приведено у Додатку №1 до цих Правил. Конкретні ставки страхових тарифів визначаються в Договорі страхування за домовленістю сторін

Страховий платіж за Договором страхування повинен бути сплачений Страхувальником одноразово за весь строк страхування. Страхувальник має право, за погодженням зі Страховиком, на сплату страхових платежів частинами в строки, що обумовлені умовами Договору страхування.

5.3. В Договорі страхування за згодою сторін може бути встановлений ліміт відповідальності:

- на окремі види сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень;
- на окремі види страхових ризиків;
- по кожному страховому випадку.

5.4. Сумарний страховий тариф для садів, ягідників, виноградників та інших насаджень не може перевищувати 25%.

5.5. При укладанні Договору страхування за згодою сторін може бути встановлена умовна або безумовна франшиза.

Вид франшизи та її розмір визначає Страховик за погодженням зі Страхувальником при укладанні Договору страхування. Франшиза за Договором страхування може бути встановлена у відсотках від страхової суми або в абсолютному розмірі.

6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

6.1. Договори страхування укладаються на терміни, зазначені у пп. 6.4, 6.5 цих Правил. За згодою сторін можуть бути встановлені інші терміни дії Договору страхування та території, які зазначені у пп. 6.4, 6.5, 6.6 цих Правил.

6.2. Договір страхування набуває чинності з 00 годин дня, що зазначений в Договорі страхування як дата початку дії Договору страхування, але не раніше 00 годин дня, що йде наступним за днем сплати страхового платежу чи його першої частини – в разі сплати страхового платежу частинами, якщо це передбачено Договором страхування.

Днем сплати страхового платежу вважається - день надходження грошових коштів на рахунок Страховика.

6.3. Договір страхування закінчується в 24 години дня, що зазначений в Договорі страхування як дата початку або завершення збору врожаю, за встановленими агротехнічними умовами та термінами для даної зони (регіону).

Договір, за яким виплачене страхове відшкодування в розмірі, що є меншим, ніж розмір страхової суми, зберігає свою чинність до кінця строку, зазначеного в Договорі страхування як строк дії Договору страхування, у розмірі різниці між страховою сумою, обумовленої Договором страхування, і виплаченим страховим відшкодуванням.

6.4. Договір страхування витрат на посів сільськогосподарських культур (групи культур) та багаторічних насаджень діє до початку строку збирання врожаю застрахованої культури (групи культур) встановленого агротехнічними умовами для даної зони (регіону), але не більше одного календарного року.

6.5. Договір страхування неотримання або недоотримання врожаю сільськогосподарських культур (групи культур) і багаторічних насаджень, діє до кінця строку збирання врожаю застрахованої сільгоспкультури (групи культур), встановленого агротехнічними вимогами для даної зони (регіону).

6.6. Договір страхування діє по відношенню до майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) тільки за умови його перебування на території, зазначеній у Договорі страхування.

7. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

7.1. Договір страхування укладається відповідно до цих Правил страхування на підставі письмової заяви Страхувальника, за встановленою Страховиком формою, до якої додається довідка (витяг) з плану економічного та соціального розвитку господарства (бізнес-плану) та відповідні бухгалтерські документи, що підтверджують планові та фактичні витрати, а також витрати наступних періодів на вирощування тієї чи іншої культури (групи культур) на визначеній площі посіву, яка забезпечується страховим захистом.

7.1.1. Договір страхування, пов'язаний з неотриманням або недоотриманням врожаю сільськогосподарських культур (групи культур) і багаторічних насаджень або витрат на посів сільськогосподарських культур може бути укладений як один (загальний) на вирощування всіх культур чи групи культур, якщо група дає однорідну продукцію (зерно, овочі), за умови відшкодування прямого збитку за кожен культуру окремо, так і на окремо взяту культуру.

При вибіркового страхуванні окремих сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень Страхувальник не має права на одержання страхового відшкодування за збитки, що завдані іншим сільськогосподарським культурам та багаторічним насадженням, які за договором Страхування захистом не забезпечені.

7.2. Після отримання Страховиком письмової заяви Страхувальника на страхування сільськогосподарських культур або багаторічних насаджень Сторони проводять огляд посівів культури (групи культур) або багаторічних насаджень і складають акт огляду, у

якому визначається: стан посівів, розвиток рослин, дотримання Страхувальником агротехнічних вимог щодо вирощування визначеної культури.

В усіх випадках відповідальність Страховика наступає, за укладеним Договором страхування, лише після складання акту огляду.

7.3. Після оформлення Договору страхування, вказані в п. 7.1. та п.7.2. цих Правил документи стають невід'ємною частиною Договору страхування. Страхувальник несе відповідальність за достовірність і повноту даних, поданих для укладання Договору страхування.

7.4. При укладанні Договору страхування, Страхувальник повинен обов'язково повідомити Страховика про всі укладені договори страхування, а також про ті, що укладаються в цей час зі страхування посіву або врожаю, що зазначений в Договорі страхування.

7.5. Страхові платежі із страхування культур на випадок вимерзання сплачуються Страхувальником одноразово протягом 10 днів від дня підписання Договору, якщо пізніший термін не обумовлений Договором страхування.

7.6. Договір страхування сільськогосподарських культур: колоскових та інших висіяних культур на випадок загибелі від граду, зливи, бурі, затоплення посівів, землетрусу, зсуву та вогню може укладатись у будь-яку пору року, але відповідальність Страховика щодо відшкодування збитків наступає не раніше терміну та умов, які передбачено п.п.3.4.2 цих Правил.

7.7. Договором страхування можуть бути передбачені інші умови страхування, які відповідають цим Правилам та чинному законодавству.

7.8. При укладанні Договору страхування Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для визначення ймовірності настання страхового випадку і розміру можливого збитку в разі його настання.

7.9. Укладання Договору страхування на користь Вигодонабувача не звільняє Страхувальника від виконання обов'язків за цим Договором.

8. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

8.1. Дія Договору страхування припиняється та Договір страхування втрачає чинність за згодою сторін, а також у разі:

- 1) закінчення терміну його дії;
- 2) виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;
- 3) загибелі врожаю сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень внаслідок подій, непередбачених умовами страхування;
- 4) ліквідації Страхувальника, за винятком випадків, передбачених законодавством України;
- 5) ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;
- 6) прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;
- 7) несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором строки, При цьому Договір вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений протягом десяти робочих днів, з дати визначеної у Договорі страхування, якщо інше не передбачено умовами Договору;
- б) в інших випадках, передбачених законодавством України.

8.2. Дія Договору страхування може бути достроково припинена за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка Сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше, як за 30 календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

8.3. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника, Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, який залишився до закінчення дії Договору страхування з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування. Розмір нормативних витрат на ведення справи визначається Договором страхування.

Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

8.4. В разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страховика, Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі.

Якщо вимога Страховика зумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

8.5. Сума страхових платежів, що повертається за умовами п. 8.3 та п. 8.4 цих Правил, виплачується Страхувальнику. З моменту виплати цієї суми дія Договору страхування припиняється.

8.6. Не допускається повернення коштів готівкою, якщо платежі було здійснено в безготівковій формі за умови дострокового припинення Договору страхування.

8.7. Договір страхування вважається недійсним з часу його укладання у випадках, передбачених законодавством України, а також у разі:

- 1) коли Договір страхування укладено після настання страхового випадку;
- 2) коли за Договором страхування застраховано майно (врожай, посіви, насадження тощо), яке підлягає конфіскації на підставі судового вироку або рішення, що набрали законної сили.

Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку згідно чинного законодавства України.

9. ПРАВА І ОBOB'ЯЗКИ СТОРІН ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН ЗА НЕВИКОНАННЯ АБО НЕНАЛЕЖНЕ ВИКОНАННЯ УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ .

9.1. Страхувальник має право:

9.1.1. На одержання страхового відшкодування в розмірі збитку в межах страхової суми, з врахуванням конкретних умов Договору страхування.

9.1.2. Достроково припинити Договір страхування на умовах цих Правил.

9.1.3. В разі втрати оригінального Договору страхування в період його дії подати Страховику письмову заяву про його втрату та одержати дублікат.

9.1.4. Вимагати від Страховика роз'яснень умов та Правил страхування, порядку визначення розмірів страхової виплати.

9.1.5. Вносити Страховику пропозиції щодо внесення змін і доповнень до умов укладеного Договору;

Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права Страхувальника, які не суперечать чинному законодавству України і цим Правилам.

9.2. Страхувальник зобов'язаний:

9.2.1. При укладанні Договору страхування надати Страховику інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику і надалі інформувати Страховика про будь-яку зміну страхового ризику, а також іншу інформацію, що пов'язана з умовами дії Договору страхування.

9.2.2. Подати Страхувальнику необхідну інформацію про витрати, які проведені, у зв'язку з посівом культури на площі, зазначеній у Договорі страхування, перелік виконаних робіт, які передбачені технологією вирощуванню культур, що приймаються на страхування, та суму фактичних витрат, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику.

9.2.3. Надавати Страховику додаткові дані та документи, які мають відношення до випадку, що має ознаки страхового.

9.2.4. Сплачувати обчислені страхові платежі в розмірі та порядку, що обумовлені в Договорі страхування.

9.2.5. Повідомити Страховика про інші діючі договори страхування щодо об'єкту страхування.

9.2.6. Дотримуватися комплексу агротехнічних вимог щодо вирощування, догляду за посівами, збирання та зберігання врожаю, а також протипожежних правил.

9.2.7. Повідомити Страховика в передбачений Договором страхування термін про настання страхового випадку.

9.2.8. При настанні страхового випадку здійснити заходи, передбачені в п. 10.3. і п. 10.4. цих Правил.

9.2.9. Надавати представнику Страховика можливість проведення огляду посівів сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень до укладання Договору страхування, у період його дії та після настання страхового випадку.

9.2.10. Повідомити Страховика протягом трьох діб після прийняття рішення відповідними органами про реорганізацію (об'єднання, відокремлення), і припинення діяльності Страхувальника, при цьому права й зобов'язання, що впливають із Договору страхування, переходять до правонаступника Страхувальника, про що складається додаткова угода.

Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страхувальника, які не суперечать чинному законодавству України і цим Правилам.

9.3. Страховик має право:

9.3.1. Перевіряти відомості Страхувальника щодо достовірності визначення вартості врожаю та багаторічних насаджень, суми витрат понесених на посів і вирощування врожаю сільськогосподарської культури.

9.3.2. Відмовити у виплаті страхового відшкодування у випадках:

а) навмисних дій Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, спрямованих на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

б) вчинення Страхувальником або іншою особою, на користь якої укладено Договір страхування, умисного злочину, що привів до страхового випадку;

в) якщо Страхувальник свідомо подав неправдиві відомості про об'єкт страхування або про факт настання страхового випадку;

г) якщо Страхувальник отримав повне відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні;

д) якщо Страхувальник несвоєчасно повідомить Страховика про настання страхового випадку без поважних на це причин або створить перешкоду у визначені обставин характеру та розміру понесеного збитку;

е) якщо загибель врожаю та/або посіву культури виникла з вини Страхувальника, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

є) якщо стихійне лихо трапилось у таку пору року, коли за умовами даної місцевості і даного року врожай культури повинен бути уже знятий, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

ж) якщо Страхувальником буде проведено пересівання (пересаджування) застрахованих сільськогосподарських культур на площі загибелі або заорювання чи випас худоби на пошкоджених культурах до складання акту обстеження стану рослин Страховиком, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

з) якщо Страхувальником буде грубо порушено агротехнічні вимоги щодо вирощування врожаю, посіву, догляду за сільськогосподарськими культурами і багаторічними насадженнями, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

і) в інших випадках, передбачених законодавством України.

9.3.3. Відстрочити прийняття рішення про виплату страхового відшкодування у випадках, передбачених п. 11.9 цих Правил.

9.3.4. Зменшити розмір страхового відшкодування на **50 (п'ятдесят)** відсотків, якщо Страхувальник порушить агротехнічні вимоги щодо вирощування, неякісного збирання та зберігання врожаю і посівів сільськогосподарських культур, а також вимог визначених приписами служб захисту рослин, карантинної станції та інших компетентних органів в повному обсязі.

9.3.5. При необхідності Страховик може робити запити про відомості, пов'язані з страховим випадком, в компетентні органи, які володіють інформацією про обставини випадку, що має ознаки страхового випадку, а також самостійно з'ясовувати причини і обставини страхового випадку.

9.3.6. Протягом терміну дії Договору страхування Страховик має право перевіряти стан і попередню вартість застрахованого майна (врожаю, посівів, насаджень тощо), а також правильність повідомлених Страхувальником даних. Страхувальник не має права перешкоджати Страховику при здійсненні ним такого права.

Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права Страховика, які не суперечать чинному законодавству України і цим Правилам.

9.4. Страховик зобов'язаний:

9.4.1. Ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування;

9.4.2. Протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку (надходження письмової заяви від Страхувальника), вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати відшкодування.

9.4.3. Тримати в таємниці відомості про Страхувальника і його майновий стан, за винятком випадків, передбачених чинним законодавством України.

9.4.4. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку, щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

9.4.5. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик або збільшення вартості майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) укласти додаткову угоду до діючого Договору страхування.

9.4.6. У разі настання страхового випадку здійснити заходи, передбачені у п. 10.5 цих Правил.

Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страховика, які не суперечать чинному законодавству України і цим Правилам.

9.5. Відповідальність сторін.

9.5.1. В разі невиконання вимоги про термін повідомлення про настання випадку, що має ознаки страхового випадку, з боку Страхувальника без поважних причин, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування.

9.5.2. Якщо страхове відшкодування не виплачене Страховиком у встановлений термін, Страховик виплачує Страхувальнику пеню у розмірі, визначеному Договором страхування.

9.5.3. Сплата Страхувальником неповної суми страхового платежу у визначені Договором страхування терміни тягне часткову відповідальність Страховика на умовах, що зазначені цими Правилами та Договором страхування.

9.5.4. У випадку виплати страхового відшкодування Страховик продовжує нести відповідальність до кінця терміну дії Договору у розмірі різниці між визначеною в ньому страховою сумою та сумою зроблених виплат страхового відшкодування. Якщо страхове відшкодування виплачене у розмірі повної страхової суми, то дія Договору припиняється з моменту виплати.

9.5.5. Страхувальник несе відповідальність за подання недостовірної інформації при укладанні Договору страхування, неповідомлення (несвоєчасне повідомлення) про зміну ступеню ризику відносно об'єкту страхування та про настання випадку, що має ознаки страхового випадку.

9.5.6. Страховик не має права розголошувати одержані ним внаслідок своєї професійної діяльності відомості про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, що передбачені чинним законодавством України. За порушення таємниці страхування Страховик в залежності від виду порушених прав та характеру порушення несе відповідальність в порядку, передбаченому чинним законодавством України.

10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ТА СТРАХОВИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ.

10.1. У разі настання випадку, що має ознаки страхового, Страхувальник чи Вигодонабувач зобов'язаний без затримки, але в будь-якому разі не пізніше 2 днів з дати настання такого випадку (за винятком вихідних та неробочих днів), якщо інше не встановлено Договором страхування, повідомити про це Страховика або його представника, способом, який зазначено у Договорі страхування.

10.2. При настанні страхового випадку, передбаченого Договором страхування, Страхувальник зобов'язаний вжити розумних та посильних заходів в обставинах, що склалися, для зменшення можливих збитків. Якщо це передбачено Договором страхування, то Страховик звільняється від відшкодування збитків, якщо вони виникли внаслідок того, що Страхувальник навмисно не вжив розумних та посильних заходів, щоб зменшити можливі збитки.

10.3. При настанні випадку, що має ознаки страхового, Страхувальник також зобов'язаний:

10.3.1. Виконати всі необхідні заходи для запобігання і усунення причин, які можуть визвати додатковий збиток.

10.3.2. Протягом 24 годин після настання випадку, що має ознаки страхового, заявити про це в компетентні органи: органи правопорядку, пожежної охорони, гідрометеослужбі, службі захисту рослин, підрозділам Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи тощо.

10.3.3. Подати Страховику письмове повідомлення, за встановленою Страховиком формою, про настання і обставини страхового випадку, характер пошкодження рослин, площі, на яких пошкоджені чи загинули рослини.

10.3.4. Надати Страховику всю необхідну інформацію та документи, зазначені п. 10.4 цих Правил, для встановлення факту настання випадку, що має ознаки страхового, та визначення розміру збитку.

10.3.5. Зберігати застраховане майно (врожай, посіви, насадження тощо), яке постраждало, до прибуття експерта Страховика в тому вигляді, у якому воно було після випадку, що має ознаки страхового. Зміна картини збитку може бути зроблена у разі, якщо це необхідно за вимогами безпеки чи зменшення збитку, якщо на це отримано згоду Страховика, а також після закінчення 2-х тижнів після повідомлення Страховика про страхову подію.

10.3.6. Надати Страховику можливість проводити огляд і обстеження застрахованого майна (врожаю, посівів, насаджень тощо), розслідування у відношенні причин і розміру збитку.

10.4. Для виплати страхового відшкодування Страхувальник повинен надати Страховику наступні документи:

- Договір страхування або його дублікат;
- письмову заяву довільної форми про виплату страхового відшкодування;
- опис пошкодженого, знищеного чи втраченого застрахованого майна (врожаю, посівів, насаджень тощо);
- надати довідки, акти, висновки відповідних органів (пожежної служби, органів внутрішніх справ, служби захисту рослин, підрозділів Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, територіальних підрозділів метеослужби, державних комісій тощо);
- необхідні бухгалтерські документи Страхувальника;
- копію майнової претензії до особи, винної в заподіянні збитків та документи, що підтверджують відправлення претензії адресату;
- документи, що підтверджують право володіння об'єктом страхування: (Державний акт на право власності на землю, договір оренди землі тощо);
- інші документи, передбачені договором страхування, якщо вони необхідні для встановлення розміру збитків, що підлягають відшкодуванню.

10.5. Страховик після отримання заяви про виплату страхового відшкодування зобов'язаний:

10.5.1. Забезпечити огляд застрахованого майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) експертом Страховика, для чого протягом 48 годин, за виключенням вихідних і неробочих днів, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, направити свого представника на місце і в час, які узгоджені з Страхувальником.

10.5.2. Скласти страховий акт, за встановленою Страховиком формою, про загибель або пошкодження застрахованого майна (врожаю, посівів, насаджень тощо), протягом 48 годин, за виключенням вихідних і неробочих днів, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, з дати обстеження застрахованого майна (врожаю, посівів, насаджень тощо).

10.5.3. Протягом 48 годин на підставі кошторисної документації і бухгалтерських документів скласти калькуляцію збитку і визначити суму страхового відшкодування.

Всі перераховані документи підписуються Страховиком і засвідчуються його печаткою.

11. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ ТА ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ.

11.1 Виплата страхового відшкодування проводиться Страховиком згідно з Договором страхування на підставі заяви Страхувальника чи Вигодонабувача і страхового акта, який складається Страховиком.

11.2. Для складання страхового акта Страхувальник повинен підтвердити факт настання страхового випадку а також надати документи , зазначені у п. 10.4 цих Правил.

11.3. Страхове відшкодування, з врахуванням визначеної Договором страхування франшизи і страхової суми, виплачується в наступному порядку:

11.3.1. Визначається розмір збитку за методикою, що встановлена у розділі 12 цих Правил.

11.3.2. Страхове відшкодування виплачується в розмірі збитку, якщо Страхувальник виконав свої зобов'язання у повній мірі та сплатив усіх страхові платежі у терміни, зазначені у Договорі страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

11.3.3. Страхове відшкодування не виплачується, якщо розмір збитку не перевищує франшизи.

11.3.4. Страхове відшкодування виплачується за мінусом установленого Договором страхування розміру безумовної франшизи.

11.3.5. Страхове відшкодування може включати витрати, зазначені в п. 2.4. цих Правил, якщо це передбачено Договором страхування.

11.4. У випадку, якщо Договором страхування обумовлена сплата страхового платежу частинами, за погодженням між Страхувальником і Страховиком, Страховик несе відповідальність в повному обсязі за укладеним Договором страхування тільки в разі повної та своєчасної сплати страхових платежів; якщо на момент настання страхового випадку Страхувальник не сплатив (сплатив не в повному обсязі) чергову частину страхового платежу у визначений Договором страхування строк (незалежно від причин), страхове відшкодування виплачується пропорційно відношенню суми фактично сплачених платежів до загальної суми страхового платежу за Договором страхування.

11.5. Якщо Страхувальник чи Вигодонабувач одержав відшкодування від особи, відповідальної за заподіяний збиток, Страховик відшкодовує різницю між сумою страхового відшкодування, що підлягає виплаті за умовами Договору страхування, і сумою отриманою в порядку відшкодування збитку, заподіяного від третіх осіб.

11.6. Рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування приймається Страховиком у строк, не більший ніж 15 робочих днів з дня надання Страхувальником усіх необхідних документів і відомостей про обставини настання випадку, що має ознаки страхового.

11.7. Рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування повідомляється Страхувальнику у письмовій формі з обґрунтуванням причин відмови протягом 5 робочих днів з дня прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування. Відмова Страховика у виплаті страхового відшкодування може бути оскаржена Страхувальником у порядку, визначеним чинним законодавством України.

11.8. Страховик здійснює виплати страхового відшкодування протягом 7 робочих днів, за винятком вихідних та неробочих днів, з дня прийняття рішення про таку виплату.

При безготівковій формі розрахунків днем виплати страхового відшкодування є день списання грошей з рахунку Страховика.

11.9. Страховик має право відстрочити прийняття рішення про виплату страхового відшкодування:

11.9.1. На строк до 180 днів - у випадку, коли у нього з'явилися обґрунтовані сумніви стосовно законності прав Страхувальника на отримання страхового відшкодування.

11.9.2. До закінчення розслідування – якщо відповідними компетентними органами було порушено кримінальну справу за фактом настання випадку, що має ознаки страхового, проти Страхувальника, і виконується розслідування обставин, які привели до настання випадку, що має ознаки страхового, та виникнення збитку. Страхове відшкодування не виплачується до винесення постанови про зупинення або закриття кримінальної справи чи винесення вироку суду.

11.10. Страховик та Страхувальник мають право залучати за свій рахунок незалежних експертів до розслідування обставин страхового випадку. Страхувальник не може відмовити Страховику в проведенні розслідування і повинен ознайомити незалежного експерта з усіма обставинами страхового випадку, надати всі необхідні матеріальні докази та документи.

11.11. У разі коли страхова сума становить певну частку вартості витрат на посів чи вартості неотримання або недоотримання врожаю, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначеного по страховому випадку збитків.

11.12. Без згоди Страховика, якщо це передбачено Договором страхування, Страхувальник не має права відмовлятися від застрахованого врожаю (його частини),

який залишився після страхового випадку, навіть і пошкодженого. Залишкова вартість такого врожаю підлягає вирахуванню з суми збитку.

12. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ЗБИТКУ.

12.1. Визначення розміру збитку при страхуванні посів:

а) Розмір збитку, пов'язаний з витратами на посів сільськогосподарських культур на всій площі посіву (висаджування) або на її частині, незалежно від фази їхнього розвитку, визначається виходячи із витрат, фактично понесених Страхувальником на момент настання страхової події у середньому на 1 га. Збиток вираховується шляхом множення витрат на 1 га (загальна страхова сума поділена на площу посіву сільськогосподарської культури, зазначеної у Договорі страхування) та на площу сільгоспкультури, що фактично загинула (знищена);

б) За посіви культур, на яких рослини пошкоджені частково (випадання) і необхідно провести підсівання культури, Страховик відповідальності не несе. Такі площі до розрахунку збитку та суми страхового відшкодування не включаються.

в) При складанні акта за повну або часткову загибель посівів сільськогосподарських культур, Страховику необхідно встановити дійсну причину загибелі посівів.

В разі встановлення, що загибель посівів виникла від причин, за які відповідальність Страховик не несе, то складається акт довільної форми, в якому зазначається фактична причина загибелі культури, розмір площі посіву та загибелі, місце знаходження (номер поля, бригада тощо).

г) При повній загибелі сільгоспкультур, на всій площі посіву або на якійсь її частині, внаслідок страхових подій, що передбачені п.3.1 цих Правил, розмір збитку визначається по кожній культурі окремо, після встановлення факту повного знищення рослин, на основі відповідно складеного страхового акту та наявності відповідних документів.

12.2. Визначення розміру збитку при страхуванні неотримання або недоотримання врожаю:

а) Розмір загального збитку при неотриманні або недоотриманні врожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень внаслідок настання страхового випадку визначається після оприбуткування врожаю, виходячи з вартості кількісних втрат продукції культури або групи культур (в залежності від того, як вони були прийняті на страхування: вибірково, за групами культур, за мінімальною, максимальною страховою сумою) внаслідок страхової події і розраховується множенням різниці між врожайністю з 1 га (яка визначена у Договорі) та фактичною врожайністю (зафіксованою в документах, після оприбуткування) на фактичну площу посіву та на ціну, записану в Договорі, але не вищу, ніж на момент виплати страхового відшкодування.

б) Розмір прямого збитку, що відшкодовується страховиком, визначається у відсотках розміру загального збитку, встановленого комісією і зафіксованого в актах обстеження після настання кожного страхового випадку. Страхове відшкодування не може перевищувати розміру прямого збитку, завданого страхувальнику

в) Страхове відшкодування здійснюється у розмірі прямого збитку.

г) У разі загибелі сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень з наступним їх пересівом (пересадженням) для визначення загального збитку враховується вартість фактично одержаного врожаю, яка обчислюється за цінами підприємства (реалізація, фактична собівартість за минулий рік, планова на поточний рік, але не вище ніж фактична у районі за минулий рік), визначеними у Договорі страхування, і фактична вартість врожаю зазначених культур і насаджень, якими проводився пересів (пересаджування), обчислена за цінами поточного року.

12.3. Прямі збитки, які відшкодовуються Страховиком, не повинні перевищувати розмір фактично понесених витрат Страхувальником, а також обумовлених Договором страхування вимог.

12.4. Якщо будь-яку культуру посіяно (посаджено) на площі більшій ніж була прийнята на страхування, розмір збитку в разі її загибелі визначається з розрахунку всієї фактичної площі посіву даної культури. Сума страхового відшкодування виплачується пропорційно відсотку, який становить площа культури за Договором страхування від фактично посіяної.

12.5. В разі наявності у Страхувальника інших договорів страхування по даному об'єкту страхування розмір страхового відшкодування, що підлягає виплаті Страховиком, встановлюється пропорційно розміру страхової суми за укладеним Договором страхування до сукупності усіх страхових сум за укладеними Страхувальником договорами. При цьому загальна сума страхового відшкодування, виплачена усіма страховиками Страхувальнику, не може перевищувати прямого збитку по даному об'єкту страхування.

13. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ВИМОГИ СТРАХОВИКА ДО ОСІБ, ВІДПОВІДАЛЬНИХ ЗА НАСТАННЯ ЗБИТКУ.

13.1. Після виплати страхового відшкодування до Страховика переходить у межах виплаченої суми право вимоги, яке Страхувальник (Вигодонабувач) має до особи, відповідальної за заподіяний збиток.

13.2. В разі, якщо Страхувальник (Вигодонабувач) своїми діями (бездіяльністю) перешкоджає Страховику в здійсненні права регресу до винної особи або здійснив неможливим цей процес Страховик звільняється від виплати страхового відшкодування, а якщо виплати вже були зроблені, то Страховик вправі зажадати повернення виплачених сум страхового відшкодування, що повинно бути обумовлено Договором страхування.

14. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.

14.1. Спори, що виникають при невиконанні або неналежному виконанні сторонами умов Договору страхування вирішуються шляхом переговорів сторін, а у випадку не досягнення згоди – у встановленому законодавством України порядку.

14.2. Претензії щодо сплати страхового відшкодування можуть бути пред'явлені в межах терміну позивної давності, встановленого чинним законодавством України.

15. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ.

15.1. Цими Правилами регламентовано основні умови страхування, однак, за домовленістю між Страхувальником і Страховиком до Договору страхування можуть бути внесені застереження, доповнення та зміни, виходячи з конкретних умов страхування, що відповідають основним положенням цих Правил та Закону України "Про страхування".

Заяв. Нат. Департаменту
О.В. Ласка
27.02.2003 1103157

Прошито,
пронумеровано
та скріплено
печаткою
арк.

